

Prognóza očakávaných budúcich potrieb zamestnancov do roku 2019 v BSK

(vybrané výsledky)

VERZIA 1.0

ITMS KÓD: 27130130036

„Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu v rámci Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia.“

Obsah

Zoznam tabuliek

1 Úvod

2 Vymedzenie metodiky a vstupných zdrojov dát

3 Ponuka na trhu práce

3.1 Prognóza ponuky na trhu práce v Slovenskej republike

3.2 Prognóza ponuky na trhu práce v Bratislavskom kraji

4 Dopyt na trhu práce

4.1 Zmeny dopytu na trhu práce spôsobené ekonomickým vývojom

4.1.1 Zmeny dopytu na trhu práce v Bratislavskom kraji spôsobené ekonomickým vývojom

4.2 Náhradný a dodatočný dopyt po pracovných silách do roku 2019

4.2.1 Náhradný a dodatočný dopyt po pracovných silách do roku 2019 v Bratislavskom kraji

5 Identifikácia nerovnovážnych tendencií medzi dopytom a ponukou práce

6 Zhrnutie

Abstrakt

Predkladaná štúdia predstavuje **jedinečný informačný zdroj o budúcej očakávanej štruktúre trhu práce** do roku 2019 tak v SR, ako aj v jej jednotlivých krajoch. Sú v nej analyzované pilotné výsledky modelu prognózovania vývoja na trhu práce MVTP v1.0, ktoré sú vďaka podrobnej štruktúre výsledkov výnimočne nielen na národnej, ale aj na medzinárodnej úrovni. Základným a jediným informačným zdrojom v podmienkach SR, ktorý umožňuje realizovať zámer a požiadavky projektu, je **štatistické zisťovanie o cene práce ISCP (MPSVR SR) 1–04**.

Vzhľadom však na rozsiahlu požadovanú štruktúru prognóz bola z vlastnej iniciatívy riešiteľského tímu a nad rámec projektového zadania vytvorená osobitná príloha k prognóze očakávaných budúcich potrieb zamestnancov s názvom „**Príloha k prognóze očakávaných budúcich potrieb zamestnancov v roku 2015 a do roku 2019**“, v ktorej sa nachádzajú prognózy zamestnanosti, náhradného dopytu a dodatočnej potreby zamestnancov vo všetkých podskupinách zamestnaní klasifikácie zamestnaní SK ISCO-08 s početnosťou nad 50 zamestnancov a súčasne vo všetkých krajoch SR. Štúdia bola rozdelená podľa logických aspektov trhu práce na prognózy dopytu a ponuky na trhu práce do roku 2019.

Prvá časť štúdie venuje pozornosť jednak celoslovenskej situácii, ako aj regionálnemu aspektu so zameraním na **interné zdroje pracovnej sily**, resp. kvantifikácie predpokladanej ponuky práce a jej štruktúry **v členení na absolventov stredných a vysokých škôl a významnú skupinu nezamestnaných osôb** (uchádzačov o zamestnanie evidovaných na jednotlivých úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny).

Pri absolventoch vysokých škôl prichádzajúcich na trh práce v SR sa očakáva oscilácia počtu do roku 2018 okolo hodnoty 31 tis. absolventov a v poslednom roku 2019 vzrastie ich počet na hodnotu 34 306. Kumulatívne príde potenciálne na trh práce do roku 2019 do našej ekonomiky cca 400 tis. absolventov. Pri uchádzačoch o zamestnanie je zrejмый trend poklesu. Očakáva sa pokles ich počtu počas celého sledovaného obdobia na úroveň 347 tis. osôb. Pri relatívnom porovnaní ide o pokles 9,9 %.

Druhá časť predkladanej štúdie rovnako rieši regionálny aspekt, avšak s prihliadnutím na determináciu budúcej úrovne a štruktúry dopytu na trhu práce. Kapitola pozostáva z prognóz zmien zamestnanosti vyvolaných ekonomickým vývojom v podrobných regionálno-odvetvovo-profesijných štruktúrach, ako aj z analýzy očakávaného dodatočného dopytu po zamestnancoch súčasne s náhradným dopytom.

Náhradný dopyt pritom predstavuje tú časť dopytu na trhu práce, ktorú bude potrebné do roku 2019 nahradiť v dôsledku odchodu zamestnancov do starobného dôchodku. Práve tento faktor je v podmienkach SR omnoho výraznejší, ako zmeny zamestnanosti hnané ekonomickým vývojom. Zatiaľ čo dodatočná potreba zamestnancov, v dôsledku ekonomického vývoja do roku 2019, predstavuje vyše 32 500 zamestnancov, náhradný dopyt bude násobne vyšší. Do roku 2019 bude v SR uvoľnených približne 236 000 pracovných miest v dôsledku odchodu zamestnancov do starobného dôchodku. V SR bude teda do roku 2019 potrebné dodatočne zamestnať približne 268 500 zamestnancov, čo predstavuje dodatočný dopyt.

V Bratislavskom kraji je pomer dopytu hnaného ekonomickým vývojom na celkovom dodatočnom dopyte výrazne vyšší ako za celú SR. Avšak aj napriek tomu bude prevažovať predovšetkým náhradný dopyt na úrovni vyše 40 000 zamestnancov odchádzajúcich do starobného dôchodku. Celková dodatočná potreba pracovných síl v tomto kraji do roku 2019 predstavuje približne 54 000 zamestnancov.

Tak v SR, ako aj v Bratislavskom kraji, sa vo všetkých hlavných triedach štatistickej klasifikácie zamestnaní SK ISCO-08 očakáva kladná dodatočná potreba zamestnancov (záporná nastáva v prípade, keď očakávaná úroveň dopytu na trhu práce v dôsledku ekonomického vývoja klesá rýchlejšie, ako úroveň náhradného dopytu) do roku 2019. Najvýraznejšie v hlavnej triede 2 – Špecialisti (dodatočná potreba zamestnancov na úrovni približne 12 500 v Bratislavskom kraji a takmer 51 000 v SR). Druhá najvyššia dodatočná potreba zamestnancov v SR, ako aj v Bratislavskom kraji sa nachádza v hlavnej triede 3 – Technickí a odborní pracovníci.

Predkladaná štúdia je pilotnou aktivitou, nakoľko prognózy vývoja na trhu práce v rozsahu, aký poskytuje, ešte neboli v podmienkach SR nikdy realizované. Napriek tomu, ich štruktúra a podrobnosť je výnimočná nielen na národnej, ale tiež na medzinárodnej úrovni. Obdobne, ako prebieha inovovanie systému prognózovania v krajinách s oveľa dlhšou históriou tejto aktivity, bude systém prognózovania neustále inovovaný a skvalitňovaný aj v rámci SR. Riešiteľský tím pri riešení tejto pilotnej aktivity identifikoval problematické sféry predovšetkým z hľadiska dostupnej informačnej základne v oblasti regionálnej zamestnanosti. **Aj napriek tomu boli vytvorené relevantné prognózy v tých najpodrobnejších členeniach.** V ďalšom riešení projektu sa riešiteľský tím zaväzuje zahrnúť do prognóz aj hľadisko samozamestnávania, zdokonaľiť kvalifikované dopočtové váhové schémy na úrovni jednotlivých regiónov a taktiež rozšíriť prognózy o hľadisko klasifikácie zamestnaní pri evidovaných uchádzačoch o zamestnanie, ako aj pri disparitách na trhu práce.

Predkladaný materiál má ambíciu vytvoriť čo najkvalitnejší podklad o očakávanej situácii na trhu práce do roku 2019 (dopyt a ponuka práce) na rozhodovanie a prijímanie opatrení

kompetentnými štátnymi orgánmi. **Riešiteľ získané poznatky z analýzy predkladaných údajov zosumarizuje a predloží návrhy na prijatie čo najefektívnejších opatrení na minimalizovanie negatívnych dopadov krízy zamestnanosti na trh práce.** Jednotlivé návrhy budú predložené v ďalšom dokumente „Návrh odporúčaní vyplývajúcich z prognózy vývoja na trhu práce v roku 2014“.